

רײַזעס פֿיײַז

שרעקליכע פאקטען פונ'ם אוננארישען גהינום

* * * * *

[illegible]

דער כאמף פון געשעפט געהט יעצט
כאמף פון ארמיען פרייס כאמף איז
שטארקערונגס מיטער פאר מענער וואס
פונקט ווי עס איז געווען מיט אונזער
מאטראזען וועלכע האבען געדראפט
פרייס אינשליסליכער פראצעס מאס
ווערן צוויי געשמאק און וערד לייכט צו

„קייז אנדער וואך נאר

פון הרב חיים יחזקאל מעזעסאן.

די קרינדר און פוהרער פון אלע אידיש
אדמוראקאטעס און אשכנזיס און ארבע-
טער נעמענען וואס זעהן מיט די נויטיג-
שולעדיקייטען וואס צו האבען באגע-
געבן ביז ווי אזי אונזענע זען צו ער-
אנטווערטיקען די שול איצט און ווערע-
אנטווארטען. עס איז כמעט געווען אונ-
געקליק צו רירען צו די שול און צו
אונזערע אידישע אינטערעסן און
מען וועט איינעם שוהל אינטערעסן
וועלכע ווערען היינטצוטאג צעשטאנען
פון פרעס, מאקען, בענעפיט, בעה-
ער אדער א מיט הספר, א חזן מיט א
שעה פון חברה קדישא און דאס גליי-
כע.

[illegible]

די אונטאקטשע מיהרונג און האנדלונג פון מאנכע יידישעמיטלע פארזען און צוויי פון אונזערע צוריקער, משה'ס וועלטער האבען זיך שטרייב געווען אויפן קרוש חשם.

שוהל איזען, וואס'ס זיך בויגט וועט אן אויף מירען. שיקט איין אונזער חלק צום מרחץ פאנר, מאכט שטארק און פעסט די מרחץ ארגאניזאציע, כדי מיר זאלען נאך זיין צו האבען אן אמת'דיקע הייליגע אויף ישראל.

דאס אידישע

דאס אידישע

עלצונג פון די שווער אדער צו צווייטן
עלצונגערס צום נאכזען. אלע שווערע
און אפילו חסידים שטייבירן, זיינען יעצט
אפן און די מוהלים, דעם מורה ונצח
אין שפיטל אין ביכילט, און שטייפן דעם
הויפטל אראפצאן פון די שוועלען און
אין דאקטא און איבערן קאפ פאר שווערע
הענדער.

הרעוע ערשיינט און א נאכט נאך-
פרייעס. צום ערשטען מאל האבען זי
שולח אירען ערדערעטן קינדער צו
גער. וועלכע זיינען זייער גרויסע וועג-
ען. צו מאכען אויף דאס נאנצער און
פון ארבייטערן. דאווענען און לערנען
גלייך מיט זיי. סיינען זיי וועלכע זיי
האבן וועגן אירען און ערשטנס און וועג-
ען פון צענטערעס אלס בונדע, דרייער
און ארבייטער און אלע ארבייטער אנטשטאל
זען.

[illegible]

דער רויזשע איז אירע רעדע און שטען
בען רויזש. זיי האבען אויך דריי שטע-
טענעסעס און איין טאנעסעס. טאנעסעס איז
קער אירען טאנעס און מאשינטערע און
מאשינטערעס האבן דער רויזשע פרא-
מיניסטעס איז אויך אן איז א ציוניסט.
דער פאליטער לעבען און פון אן
נאציאנאלע און ווערען פון מיניסטעס וואס
שטעמען איז דער אריינס. פון פארטא-
וויס מען דארטנס. זיי געניסענעס וועל-
ען געצויסען פאליטעסעס וועלע
ווערען ווערענעס. דערע מאשינטערעס

האמלען. די קאמיטעטן האבען זיך אים
זיכס איבער אלע פאלקס באשולטיגטן
ווייזע באשולטיגטן זיכסן ווי געגעבען.
געמיטעטע צעהלעס גען אלס שטייגער-
וואס די קאמיטעטן לעגען אויף זיך ארוי-
פאר די באהאנדערטע אידען אין רוסלא-
נד אדער לעגעטעסן געוואלט געוואר-
אז זיינע צוואנגס מיליטאריזמע.
די צווייטעמיטש באוועגונג אין רוס-
שלאנד גענוויסעלע אין מאדאוו.
היינט אמיטעס נעמענען זיך אין באקא
פיליסין. די "עירוי ציון" באוועגונג
דארט פילעל אנטהענגען זיך אן האבען
מיטעס איבערגאן אין אידן און ארג-
מיט'ן נאכעם "עוורדייטאס באלייט".
אין דרום אומאנאנע נעמענען זיך

פוסטער ענטהאלט 16 פרעזענט
וואסער, צווארדאן און זאלץ.

פּרובירט קריסקא ווען איז דארפט באקען אזא געבעקס

וויא קריסקא און ענטהאלט כמעט איין פינפטעל וואסער, צוואר
וויא קריסקא און ענטהאלט כמעטאין פינפטעל וואסער, צוואר
און וואלץ. קריסקא איז דורכאויס א ריינער פערט.

נעבעקס קומען ארויס שעה און בעטעס'ט. קיינס וואס זיי
נען געמאכט מיט קריסקא קענען שטעהן לאנג און וועלען ניש
פערלערען דעם פרושען ריינליכען געשמאק און דיא פיינע
פוכלעקייט.

דאס זעלבנע איז אדורך מיט לאטשקעס, בלינזעס, ברעמס
לאך, פאפמיטשקעס, מער קינדלאך און אינעם נעשטאקע איז
דינע מאכלים, ווער רעדט שוין פון פרעגלען א העררינג
מיט קריספן איז דאס מאקן א מאכל מלכים! און עס ווערט
פערט און העלפט צייט

דער כשר'ער און פארעווער פּעט

ווערט געמאכט פון דעם ריינסטען פלאנצען (וועדזשע
טייבל) אויל און איז דארום אמת כשר, אויך פארעוועג, און
מגן געניצט ווערען מיט מילכיגע אויך מיט פלישיגע
מאכלים.

א. הכשר געפינט ווי אויף יעדע קאן.
פערקויפט אין אלע גראסערי סטארס.

שויטץ מצה אין גיט נור די פאך מען שטענדיג פריש. קרובסט

ע און בעלזשעסער מכה אין טעמ'ס.
 1. נור איידע אין טעמנאנער, פראנס.
 2. יאזעף, אפערמאן, אויס-
 3. איבעראל אין דער גאנצער
 4. אס מען אונטערשטעלן אן מאס-
 5. מעס איז דא מער מיט אלע
 6. און אס און מיין האנטער אדער
 7. מענשטען מעס איז געש-
 8. ווארען צו אידעל און וואס
 9. אמעריקאנער קרוב'ס, די מאס
 10. פארמא איין האט געלעבט
 11. צווישנער פונט קיין גאנצער
 12. דעם פארמא איין פונט יעדער

המחבר נאמר שיש להשתמש בזה כפי צרכי המעשה. — אין להשתמש בו כפי צרכי המעשה.

ה'נר נעשה א באחס מאנ-
מעה אז עס שטרייבט מיט
דער אז מען קאן בארדן דער
שטרייט. איינשטען אז די
נעמע וואס זיינען די מער גענע-
רופט און פליכטקייט צווייטע
און פון דעריבער צווייטע.
איינצווייטעט מענטש פארן

למען. ווי ווייניג אלע צייטן
מען לאזט אונז וויסען אז ע

[illegible]

אין נאמען פון מערב
דר. יעקב גרינפילד
קעמט פאר
פראמינענטע נעמען אין אמ
אין אראקאס וועגן נעכט
מוסעלע צוויי פראמינענטע נעמען
למאד. אין נאמען אין מרס
הורסעס וועלכע אין געזעה
ווארען אין ענגלאנד אלס פיהר
עס קאמט פאר פרייען שטימער
דער צווייטער נאמען איז

אויפגעצויגען, אידיש ביכער
דינ וועגן קונסט.

קריג און פארקריג אנטען
די לעצטע אין סדרה איין זאכא
וויי רחמי העלען פיר שיעור
אין אנטוויקלען פון פארשט
איהר וועלט ארוםערשיינען וועגן
וויי צו פיר. איך מאך עס
עלעין
1 1/2 לעאנארד עוו.
פאמן סאלעדזש 2399

דער פאר

אן אינערעסאנטן
דער דאמאן
שען לעבען
און ק
בארבייט פארן
פון

(144-טע)

א דענקט וועט
פאנען און מאכטען
קליין וועט, זינס האט
פראכטען ווענען דער
אויבן — וועט איר
פאר יענעם — לעבען
זייטשטען די באפען
בתים, יעדער איין
ווארשען איז מיר,
שטעלען וועט פאר
יא, איר וועט
הייז, איר וועט
הייזן איר ציטען דעם
נעיאט מיט נואדע
אבער וואס ערווארט
צוקומט? וועט מיט
לען בעסער-ווייז-
אירענד ווערעט מא
וועט מיין צווייטען פון
איר מיר-הייזן מיט
שעקליבע בילד
אירענע שטעלעכט, וועט
מיט געזעהען צו ווידע
מירא באקומען פאר ד
נעדאן האט איר
נעכסט מאדע,
דאס וועט זיין
פאר מיר, דאס וועט
פון איר מיניע צוויי
נעכסט מאדע,
דער מיט וועט
הייזען צו מיר, מא

דזשולערי הענט

האט זיך גענומען
דזשולערי דזשאק
רופט מיר אדער
איינער דזשולערי
אלערליי רינגען

West

דיר

(אין דעם)
251 קוויי סט

מיר מאכען בא
דאס מיר

דורד 51

פריי

קליין דזשאק
מיר מאכען
אויס באקאנט צו
אלע אפוי סטוישע
אנפאנגענע פון
דעם 12-טען מאד
ביונעס - הייזען
עס אהעס אין אהעס
שעה און שעה

פרייט דור

פריי

נומע ארבייט

Press

ADEL 3967

דער פאר
אן אינערעסאנטן
דער דאמאן
שען לעבען
און ק
בארבייט פארן
פון
(144-טע)
א דענקט וועט
פאנען און מאכטען
קליין וועט, זינס האט
פראכטען ווענען דער
אויבן — וועט איר
פאר יענעם — לעבען
זייטשטען די באפען
בתים, יעדער איין
ווארשען איז מיר,
שטעלען וועט פאר
יא, איר וועט
הייז, איר וועט
הייזן איר ציטען דעם
נעיאט מיט נואדע
אבער וואס ערווארט
צוקומט? וועט מיט
לען בעסער-ווייז-
אירענד ווערעט מא
וועט מיין צווייטען פון
איר מיר-הייזן מיט
שעקליבע בילד
אירענע שטעלעכט, וועט
מיט געזעהען צו ווידע
מירא באקומען פאר ד
נעדאן האט איר
נעכסט מאדע,
דאס וועט זיין
פאר מיר, דאס וועט
פון איר מיניע צוויי
נעכסט מאדע,
דער מיט וועט
הייזען צו מיר, מא

דער פאר
אן אינערעסאנטן
דער דאמאן
שען לעבען
און ק
בארבייט פארן
פון
(144-טע)
א דענקט וועט
פאנען און מאכטען
קליין וועט, זינס האט
פראכטען ווענען דער
אויבן — וועט איר
פאר יענעם — לעבען
זייטשטען די באפען
בתים, יעדער איין
ווארשען איז מיר,
שטעלען וועט פאר
יא, איר וועט
הייז, איר וועט
הייזן איר ציטען דעם
נעיאט מיט נואדע
אבער וואס ערווארט
צוקומט? וועט מיט
לען בעסער-ווייז-
אירענד ווערעט מא
וועט מיין צווייטען פון
איר מיר-הייזן מיט
שעקליבע בילד
אירענע שטעלעכט, וועט
מיט געזעהען צו ווידע
מירא באקומען פאר ד
נעדאן האט איר
נעכסט מאדע,
דאס וועט זיין
פאר מיר, דאס וועט
פון איר מיניע צוויי
נעכסט מאדע,
דער מיט וועט
הייזען צו מיר, מא

צו געזען נאך מיט באגלייטונג. דינס-
טאגס ווערן אין געזעצטן בלויז א דריי-
הונדערט שריט ווייט פון דעם ערדאס-
ציע און ער פלעגט דאך סכסד אהיים
צו ווערן נאך מיט בעגלייטונג. דינס-
טאג, דעם 27-טען פעברואר, ארום א
זייער נייז אונזער אין ער אהיים געגא-
נגען ווערן צוזאמען מיט זיין קינד בעלא באטשא-
פון וועלכער צייט זיי זענען ביזער נעמט
ווארען. מיטוואך אין דער פריער זע-
נען די פרויען פון די פארשוואגערענע
געמוסען אין דער ערדאציע נאכפער-
ען אהיים, אז דא איז אוראג נישט
געשען אן אומלול, מ'האט אנגעהויבען
נאכפערענען ביי אלע עסטער, צו זע-
נען זיי נישט אפער פארדאסענע נע-
פאליסט, אז דא איז אוראג נישט ער-
פארען, מממ די בעהערדען האבען פון
צו נישט געוואוסט, מיטוואך צו מי-
טאך האט א פארלאס אין א פירער נע-
פענע א לייכטע ארויסגעוואויסען ביים
ברען פון דער האט אבער נאך נישט
ארט דונאטעס, די לייכטע אין געזעצט
שטארק צוזאמישטענע, איהם אהם א
טיילע ווארען, די נאז צווישן, איהם
איהם אויסגעריסען, איהם האט א
אין איהם פון מענשען אן ער פון א צוואנג
צו קולאמאר שטיינע, דאס אין איהם
ברודאפעסט חרוב בעהמנס געווארען און א
מיטארבייטער פון דער, געשטארבן, האט
דערשטענען אז דאס אין די לייכטע פון דעם
ערדאטאר סאטאר, די פאליציי, וואס
אין בעלד אנגעשטענען האט עסטענעשטענע
אין סיימינס וואס מען האט געפונען אין
זאטער, און דאס אין געווען אין איהם,
וואס האט אוראג איהם געבראכט די ביי-
די חרובות, דארט האט מען זיי דער-
היינט אן אריינגעווארפען אין דער
דאג, אויך א הוט האט זיי איהם פלאז
געפונען, וועלכען מען האט דערשטענע
פאר באטשאס הוט, מיט דריי טעג שפע-
טער, שבת, האט מען געפונען די לייכטע
פונעם צווייטען חרוב, בעלא באטשא, אין
דער דאג ביי ניופעסט, אויך דענען לוי-
טע האט געהאט סיימינס פון שטארק פער-
שטעלונג, א שום ווארען ביים איהם
און אס שטייט - וואונדערן אין דער ברוכס
אין ביים אונטערגלייב, אויך זענען די
פילשטיגער געוועזען אנגעפילט מיט שטיין
נער, כדי די לייכטע זאל אריינגענומען גע-
רען אין וואסער.
די דרויליכקייטען פון אועלכע שטיין
האבען געמאכט א גרויסען רושם אסילי-
אויף דעם אייגענעמען, המון, במיט
האט האט מען דא צו טון נישט מיט קיין
יחידים, וואס זייערע נעהמט זיך נישט
אן זייער פרויען, נאך מיט א גרויסער
ארגאניזירטער פארטיי, וואס האט איהם
דעס אנהענגער אויף דער גרויסער העלפ-
אס צען מיט דער צייט ווערען ווערען